

Møte i Bibliografisk gruppe 2011-02-02 – Referat

Sted: BIBSYS, Trondheim, Møterom "Sirkuss" Dato: Onsdag 2. februar 2011 Tid: 10.00-16.00 Referent: Anne Munkebyaune	
Til stede:	Ketil Falck, Frank B. Haugen, Gøril Hesstvedt, Gunnlaug B. Leiro Fra BIBSYS: Anne Munkebyaune, Jan Erik Garshol (Sak 2011/06)
Forfall:	Tove Aursøy

2011/01 Godkjenning av dagsorden

Dagsorden ble godkjent.

Til møteleder ble valgt Ketil Falck og til referent, Anne Munkebyaune

Sak 2011/06 flyttes fram på dagsorden slik at den ble behandlet da Jan Erik Garshol fra BIBSYS var til stede.

2011/02 Referat fra forrige møte

Kommentar fra Ketil Falck om at sak 2010/09 i referatet opphever et vedtak fra 2008. I sak 08/04 heter det: " ... vedtakene [er] gjeldende fra vedtaksdato i Bibliografisk gruppe. Dette gjelder selv om ikke Avvik- og vedtak og BIBSYS-MARC er oppdatert." Passusen er opphevet i og med følgende vedtak i Sak 2010/09: "Bibliografisk gruppes anbefalinger begynner å gjelde først når de er behandlet av BIBSYS og står i håndbøkene."

Referatet ble godkjent.

2011/03 Valg av leder for Bibliografisk gruppe

Leder, Ketil Falck, og nestleder, Frank B. Haugen, ble gjenvalgt med akklamasjon. De er valgt for 2 år.

2011/04 Revisjoner og anbefalinger fra Den Norske katalogkomité

DNK anbefaler at Katalogiseringsregler 22.17A5 anvendes for personer som har fått løserer tilknytning til kongehuset.

DNK innfører valgfri regel under 6.5B1 i Katalogiseringsregler.

Anbefalingene tas inn i Vedtak og avvik.

2011/05 Organisering av arbeidet i Bibliografisk gruppe

Forslag fra Ketil Falck:

En vesentlig del av arbeidet i gruppen blir gjort i diskusjonsforum mellom møtene. Noen saker blir også behandlet i e-post. Innkalling og referat fra møtene er bibliotekenes viktigste (eneste) kilde til informasjon om gruppens arbeid, men det har vært uklarhet om hvordan sakene som er behandlet siden forrige møte skal presenteres.

Forslag:

- Alle saker BG har behandlet mellom møtene må opprettes som sak i Diskusjonsforum for å komme med i saklisten til neste møte
- Saker i Diskusjonsforum skal avsluttes med enighet om en ordlyd som kan gå rett inn i saklisten. Teksten skal inneholde:
 - Kort beskrivelse, gjerne med opplysning hvem som har reist saken. Eks.: Sak fra Katvakt:
 - BGs vedtak/anbefaling
 - Opplysning om implementering
- Selv om saken er ferdigbehandlet i diskusjonsforum, kan det komme nye innspill til saken på møtet i Bibliografisk gruppe. Teksten i saklisten kan da bli justert i referatet.
- Saken læses i diskusjonsforum først når siste innlegg har henvisning til saksnummer i møtereferat, evt. opplysning om at saken avsluttes som intern diskusjon som ikke skal inn i sakliste.

Forslaget ble diskutert og akseptert av Bibliografisk gruppe.

Det presiseres at kopi av brev gruppen mottar og sender som svar også skal tas inn i diskusjonsforum. Saker fra BIBSYS bør ha svarfrist.

2011/06 Bibliografisk gruppe og overgang til nytt ILS

Innledning ved Jan Erik Garshol.

Det skal etableres en brukergruppe som BIBSYS vil samarbeide med om nytt Integrated Library System (ILS). Dette danner grunnlaget for den egentlige innføringsprosessen. Det skal i tillegg etableres faggrupper. OCLC skal lage systemet. I dette arbeidet inngår ikke vi (BIBSYS). Vi har innsikt i planer og vet hvor langt de er kommet. Gruppen er utnevnt av BIBSYS etter anbefalinger fra styringsgruppa. Bibliografisk gruppe vil bli sentral som faggruppe. Mye skal eksporteres, ikke bare bibliografiske data, men også mye annet. Om to år vil det være registreringsklienten Connexion i en eller annen form som vil bli tilbudt oss. Autoritetsregistre skal også inn. Det er mange uavklarte forhold når det gjelder autoritetsregistre og hvordan de vil fungere i det nye systemet. Hva skjer med håndbøker og veiledninger? Skal systemet oversettes? Det er ikke bestemt noe om dette enda. Autoritetsregistre vil sannsynligvis bli liggende i BIBSYS, med pekere til de bibliografiske postene i WorldCat. Det vil gjelde både emneordsregistre og BIBSYS autoritetsregistre for personer, korporasjoner og standardtitler. Omfatter det nye systemet også andre typer baser, for eksempel billeddatabaser? Svaret er ja. Tidlig på våren kommer det en rapport fra UNINETT angående samarbeid rundt arkitekturprosesser i UH-sektoren. Denne omhandler blandt annet både institusjonelle arkiv og biblioteksystemet.

[2011/07-13 Saker behandlet siden forrige møte]

2011/07: Nye koder for relasjon

a)

Sak: Henvendelse fra Sofie Arneberg, Norsk barnebokinstitutt, om kode bjd.

Vedtak: Kode bjd tas inn i liste over relasjoner med norsk term "omslagsdesigner".

Implementering: Liste over relasjoner er oppdatert med kode bjd.

b)

Sak: MARC Code List for Relators er oppdatert med følgende koder:

mfp - Manufacture place

prp - Production place

Vedtak: Det er ikke behov for de nye kodene mfp og prp i BIBSYS.

2011/08 : 1.1F5: Mer enn 3 ansvarshavende med samme funksjon

a)

Sak: Henvendelse fra Henry R. Haug, Nasjonalbiblioteket, om manglende samsvar mellom BIBSYS-vedtak og -avvik 1.1F5 og hjelpetekst i BIBSYS-MARC.

Vedtak: Teksten i BIBSYS-MARC bringes i overensstemmelse med BIBSYS-avvik 1.1F5.

Implementering: BIBSYS-MARC oppdatert 2010-10-19: Rettet tekst under 245, 500 og 700 angående registrering av flere enn 3 ansvarshavende.

b)

Sak: Ved registrering av flere enn 3 ansvarshavende der bare den første nevnes i 245 \$c var det før siste endring av BIBSYS-avvik 1.1F5 obligatorisk å registrere alle øvrige forfattere i 500-note for å få korrekt visning. Når det nå ikke lenger er anledning til å lage 500-note for øvrige ansvarshavende, bør det være obligatorisk å kode alle øvrige forfattere med 700 \$x.

Vedtak: Siste avsnitt i avvik 1.1F5:

"Ved registrering av vitenskapelige monografier og I-analytter (d.v.s. poster kodet som 008 \$n v), er det nok å lage bi-innførsel på forfattere som tilhører egen institusjon."

erstattes med følgende tekst:

"Ved registrering av vitenskapelige monografier og I-analytter (d.v.s. poster kodet som 008 \$n v), skal det lages bi-innførsel på samtlige medforfattere. Ved flere enn tre kodes øvrige medforfattere med 700 \$x. Det er den enkelte institusjons ansvar å påse at forfattere som tilhører egen institusjon er kodet med riktig institusjonskode i \$u."

Implementering: Siste avsnitt i avvik 1.1F5 endres i tråd med vedtaket ved neste oppdatering av BIBSYS-vedtak og -avvik fra Katalogiseringsregler

2011/09: 700 \$x (R) Type funksjon

a)

Sak: BIBSYS-MARC 700 \$x (R) Type funksjon:

"Delfeltet brukes også når det er behov for å registrere flere forfattere, etc. enn det katalogiseringsreglene tillater. ..."

Formuleringen i BIBSYS-MARC kan mistolkes som at delfeltet åpner for videre avvik fra katalogiseringsregler enn det som er dekket av BIBSYS-avvik 1.1F5.

Vedtak: Tekstutsnittet i BIBSYS-MARC 700 \$x (R) Type funksjon reformuleres slik:

"Delfeltet brukes også når flere enn tre personer har samme funksjon eller samme grad av ansvar og det er behov for å registrere flere ansvarshavende (forfattere, etc.) enn katalogiseringsregel 1.1F5 tillater. ..."

Implementering: Tekst under 700 \$x (R) Type funksjon i BIBSYS-MARC endres ved neste oppdatering.

b)

Sak: Det er rom for ulike tolkninger av hva som ligger i enkelte av fortekstene til verdiene; f, m, r og b i 700 \$x. Valg av "riktig" kode kan bli et problem. Ettersom ansvarshavendes rolle blir angitt med \$4 kode for relasjon, skulle det ikke være nødvendig å differensiere mellom ulike typer funksjoner i 700 \$x.

Vedtak: Verdiene; f, m, r og b i 700 \$x erstattes med én verdi: f Øvrige ansvarshavende.

Implementering: Verdier og fortekst Under 700 \$x endres ved neste oppdatering av BIBSYS-MARC.

2011/10: Beholdningsdata for periodika

Sak: Henvendelse fra Torill Johannessen og Grethe Nielsen vedrørende bruken av delfeltene 008 \$f, \$g og 096 \$g.

Vedtak: BIBSYS-MARC oppdateres med note som presiserer bruken av feltene 008 \$f og \$g:

Under 008 \$f: "NB! Her registreres første utgivelsesår og ikke kronologisk betegnelse. Eks.: Hvis Nr. 1(1990) er utgitt i 1991, er det året 1991 som skal registreres."

Under 008 \$g: "NB! Her registreres siste utgivelsesår og ikke kronologisk betegnelse. Eks.: Hvis siste utgivelse Nr. 10(2000) er utgitt i 2001, er det året 2001 som skal registreres."

Bibliografisk gruppe ønsker på nåværende tidspunkt ikke å prioritere rydding i 096 \$g. Krever overgang til nytt biblioteksystem en slik rydding, er dette noe vi vil se på når det blir aktuelt.

Implementering: Note under 008 \$f og \$g føyes til BIBSYS-MARC ved neste oppdatering.

2011/11: 651 (R) Geografisk sted som emneord

Sak: Henvendelse fra Nasjonalbiblioteket om retningslinjer for bruken av 651, i sær om bruken av delfelt \$q Forklarende tilføyelser til delfelt \$a.

Vi er gjort kjent med at NKKI har en sak om geografisk sted som emneord og spesielt dette med hierarki til behandling. Bibliografisk gruppe vil derfor avvente innspill fra NKKI før endelig vedtak i saken.

Muligheten for å registrere hierarkiske geografiske navn ble innført i 2010 (Bibliografisk gruppe, sak 2010/09) etter ønske fra Nasjonalbiblioteket. For andre bibliotek presiserer vi at denne muligheten ikke er ment som en anbefaling eller påbud, men kun et tilbud.

2011/12: Obligatorisk registrering av itar-kode i 024.

Sak: BIBSYS innfører obligatorisk registrering av itar-kode på alle poster som er merket som sjanger vitenskapelig (008 \$n v).

Vedtak: Bibliografisk gruppe har ingen innvendinger.

Implementering: BIBSYS-MARC er oppdatert med ny informasjon.

2011/13: (798) (R) Henvisning fra standardtittel

Sak: MARC-felt 798 skal bare brukes av Norsk bokfortegnelse, men Nasjonalbiblioteket ønsker at feltet blir liggende i postene ved eksport. Feltet skal ikke slettes eller endres på av andre bibliotek

Vedtak: Bibliografisk gruppe har ingen innvendinger.

Implementering: 798 er gjort synlig for alle i registreringskjermene, men er fortsatt bare til bruk for Nasjonalbiblioteket.

2011/14 Permanent kat3-status

Lista over latinske og greske forfattere trenger å oppdateres. Forfatterne til lista er ikke ansatt ved NB,

men bør få tilgang til å rette postene som inngår i lista over latinske og greske forfattere (disse autoritetspostene har kat2-status, men er låst på tilsvarende måte som kat3-autoritetsposter).

Det blir vurdert om flere enn NB-ansatte vil få tilgang til å gjøre endringer på kat3-objektposter og -autoritetsposter.

For de som ikke har tilgang til å endre kat3-objektposter kan forespørsler om endringer sendes NB, som har rutiner for tilbakemeldinger til de som har meldt endringsønske. Kommando "Meldkat" brukes. Når det sendes meldinger via Meldkat på kat3-objektposter går meldingen bare til Nasjonalbiblioteket. For endringer i kat3-autoritetsposter, kan endringsmeldinger sendes: TK-autreg@nb.no

Eventuell uenighet om katalogisering og ulike behov i NB og BIBSYS tas opp etter hvert som sakene dukker opp.

2011/15 Nytt MARC-felt 534 Originalversjon

Forslaget fra BIBSYS aksepteres. BG går inn for å innføre 534 med alle relevante delfelt (a-z og 3) fra MARC 21.

2011/16 Omtalte navn – normalisering, registrering og søking

Saken var sendt inn av Marit Almo, Universitetsbiblioteket i Oslo. De uttrykker bekymring over søkeindeksene. Indirekte ser det ut til at det er BIBSYS Ask de omtaler.

Saksdokumentet inneholder bl.a. følgende forslag til vedtak:

Forslag til vedtak

Bibliografisk gruppe tar initiativ til følgende:

- **Autoritetsformer og gjenfinning:**
 - Bibliografisk gruppe ber Nasjonalbiblioteket avklare status og fremdrift for arbeidet med nasjonale autoritetsregistre.
 - Det må utredes hvordan autoritetsformene skal integreres i biblioteksystemet ved registrering og søking.
 - Generelt krav: Alle synonyme navneformer skal være søkbare og integrert i søkeindeksene for publikum, også ved emnesøk. Dette kravet gjelder også søking i kontrollerte emneordsfelt.
- **BIBSYS emnemodul:**

Det må utarbeides kravspesifikasjoner for programvare for bygging og vedlikehold av autoritetsfiler for kontrollerte emnesystemer (emneordslister, tesauri, emneregistre). Disse erstatter den eksisterende emnemodulen i BIBSYS og programmet ERSØK, som er fullstendig utdatert.
- **Frie nøkkelord (691) og registreringspolitikk:**

Eksisterende retningslinjer må presiseres overfor bibliotekene slik at registreringen i de obligatoriske marcfeltene blir mer fullstendig. Bibliotekene må bevisstgjøres på sammenhengen mellom registreringsdata og gjenfinning i en felles bibliografisk database.
- **Opprydding:**

Det bør foretas en opprydding slik at de obligatoriske feltene blir mer fullstendige og gir representative søkeresultater.

Konklusjon fra Bibliografisk gruppe:

- Autoritetsformer og gjenfinning:
 - Informasjon lagt ut i BIBSYS nyhetsbrev om status for nasjonalt autoritetsregister 4.februar .
 - Med tanke på nytt ILS er det svært usikkert hvilken innflytelse BIBSYS har på utvikling av systemet. Vi vil forhøre oss med BIBSYS om hva vi kan gjøre her.
 - Samme svar som ovenfor.
- BIBSYS emnemodul:

Siden det nå skal innføres nytt ILS, bør dette tas opp i relasjon til det. Emneordregistrene og emneregistrene skal, etter det Bibliografisk gruppe forstår at det finnes planer om, bli liggende i BIBSYS. Kravspesifikasjon i forhold til dette er derfor relevant. Vi støtter derfor initiativet og vil fremme forslaget overfor BIBSYS. Det er også her grunn til å nevne at det er usikkert hvordan dette arbeidet kan foregå med tanke på at det er OCLC som har ansvaret for utvikling av det nye systemet.
- Fri nøkkelord (691) og registreringspolitikk:

Person- og korporasjonsnavn for omtalte personer og korporasjoner skal registreres i henholdsvis 600 og 610. De skal ikke registreres i 691. (Lenke til 691 i håndboka Emnefelter)

Følgende setning fra håndboka Emnefelter - Retningslinjer strykes: "Av gjenfinningshensyn kan det være hensiktsmessig å registrere kortformer av korporasjonsnavn i 691, men det presiseres at disse også må registreres som se-henvisninger i autoritetsfilen for navn". Vi gjør oppmerksom på at denne regelen vil gjelde kun fram til innføring av nytt ILS hvor vi vil ta i bruk MARC 21 som har mulighet for å registrere flere typer nøkkelord, som blir angitt med indikatorverdier.
- Opprydding:

Bibliografisk gruppe ber BIBSYS om en liste over forekomster av ord i 691 med opplysning om antall ganger det forekommer. Lista ønskes ordnet alfabetisk for å få en oversikt over hva som finnes. Vi vil deretter vurdere tiltak.

2011/17 Innholdsnote og analytisk biinnførsel

Universitetsbiblioteket i Bergen v. Ketil Falck har sendt inn forslag om endring i håndbokstekster angående innholdsnote og analytisk biinnførsel. Det er en del feil i basen nå, og de mener det kan skyldes usikkerhet rundt hvordan tekstene tolkes.

Forslag til vedtak:

Ny og utvidet tekst i BIBSYS-vedtak og -avvik fra Katalogiseringsregler:

1.7B18 Innhold

Se: BIBSYS-AVVIK 13.3 Felt for noter.

13.3 Felt for noter

BIBSYS legger ikke inn opplysninger om de enkelte deler av et flerbindsverk i note (eksempel 1), men bruker beskrivelse på flere nivåer.

BIBSYS legger som hovedregel ikke inn opplysninger om deler av et dokument i note

(eksempel 2), men beskriver delene med I-analytter.

Innholdsnote som beskriver de enkelte deler av et dokument lages bare i de tilfeller hovedkilden både inneholder en fellestittel og titlene på enkeltverkene (1.1B10), eller når beskrivelsen gjelder et dokument uten felles tittel der ett verk dominerer (1.1G1).

13.4 Analytiske bi-innførsler

Analytisk bi-innførsel på del av et større dokument (7XX \$t) lages bare i de tilfeller tittelen på delen finnes i vertsdokumentets hovedkilde, jf. BIBSYS-AVVIK 13.3

Utvidet tekst i BIBSYS-MARC - Bibliografisk format:

700 (R) Bi-innførsel personnavn

Feltet kan også brukes for å lage en analytisk innførsel på en persons verk når dette er en del av dokumentet som katalogiseres. Slik bi-innførsel lages bare i de tilfeller tittelen på verket finnes i vertsdokumentets hovedkilde, se: BIBSYS-AVVIK 13.4.

Konklusjon: Bibliografisk gruppe tar forslaget til etterretning og endrer tekstene i håndbøkene slik det er foreslått.

2011/18 Rettelser i BIBSYS-MARC 260 \$a – Sak fra Katvakt

Bibliografisk gruppe har fått en sak fra Katvakt med forslag til rettelser i BIBSYS-MARC.

Konklusjon:

Bibliografisk gruppe mener at teksten i BIBSYS-MARC er korrekt, men muligens ikke tydelig nok. Vi lager ny tekst som forklarer bruk av delfeltene bedre.

2011/19 Eventuelt

Det var ingen saker under eventuelt.